comeos

Zwerfvuil & Verbod op plastic zakjes

for commerce
and services

Wie is waarvoor verantwoordelijk?

- **Theorie:** Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid
  - In beginsel verantwoordelijkheid producent
  - Bij retailers voor huismerken & import
- **Praktijk:** retailers nemen in België vrijwillig veel grotere rol op
- **Impact vrijwillig engagement**
  - Vlaanderen voorloper en topregio op vlak van recyclage

Impact engagementen – plastic zakken

- **Comeos pionier in 2008** met vrijwillig engagement om plastic zakken te verminderen**.**
- **Resultaat: -80% sinds 2003 = besparing van 4.560,9 ton.**
  - *Betalende kassazakken om klant te sensibiliseren en aan te zetten tot hergebruik*
  - *Pilootprojecten herbruikbare zakken voor groenten en fruit*
  - *Plannen monitoring eenmalige plastic zakken (via Fost Plus)*
  - *Sensibiliseringsacties (naar personeel en klant toe) in het preventieplan verpakkingen*

Impact engagementen - recyclage

- Via Fost Plus wordt
  - 98% blikjes gerecycleerd
  - 78% Pet flessen gerecycleerd
  - 39% van alle plastic verpakkingen
- Continue verbetering
  - ‘out of home’-aanpak: tal van acties rond verpakkingsafval buiten huis
  - binnenkort P+ (uitbreiding blauwe zak)

Kostenplaatje

Bijdrage bedrijfswereld aan verwerking van verpakkingsafval (2018)	
Fost-Plus (+ zwerfvuilacties)	*100 miljoen €*
Val-I-Pac	*13 miljoen €*
Federale verpakkingsheffing (vroegere eco-tax)	*320 miljoen €*
TOTAAL	**433 miljoen €**

- Vanaf 2019: +/- 40 miljoen € extra voor uitbreiding PMD => P+
- Kosten invoering statiegeld voor retailers structureel onderschat!

Foute ‘feiten’ in het debat

- **PMD en statiegeld kunnen perfect naast elkaar bestaan**

- **80% van de consumenten voorstander van statiegeld** (Bron Testaankoop)
  - **Ivox studie:** Keuze tussen behoud PMD-ophaling of invoering van statiegeld => **45% van de Belgen voor behoud** oude systeem, 33% neutraal, 22% voorstander statiegeld

Foute ‘feiten’ in het debat

- **Drankverpakkingen zijn goed voor 40% van het zwerfvuil**
  - **OVAM studie:** in volume gemiddeld +/- 20%, in gewicht +/- 10%
- **Statiegeld zorgt voor een vermindering van zwerfvuil**
  - Zweden kende stijging zwerfvuil ondanks statiegeldsysteem
- **Landen met statiegeld doen beter**
  - Studie EU Commissie 2014: *"The Belgian scheme seems to be the most cost effective: achieving high regeneration rates with a relatively low fee level."*

Problemen statiegeldsysteem

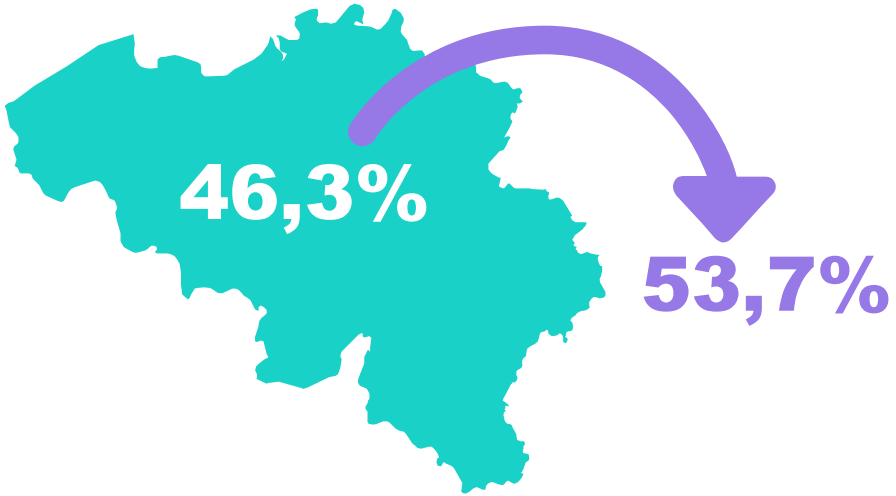
- Dure oplossing met beperkte en onbewezen impact op zwerfvuil (gemiddeld 10% gewicht)
- Heel wat technische problemen met Tomra-machines
- Ondermijnt goede werking PMD-systeem:
  - Parallelle stroom voor zelfde eindbestemming
  - Indien ter vervanging PMD => veel ongemakkelijker voor de burger
  - Indien naast PMD => risico op leegroven PMD-zakken, bestraffing voor wie ecologischer ophalingstechniek PMD kiest via verlies statiegeld
  - Pre-financiering moeilijk voor wie onder armoedegrens leeft

Problemen statiegeldsysteem

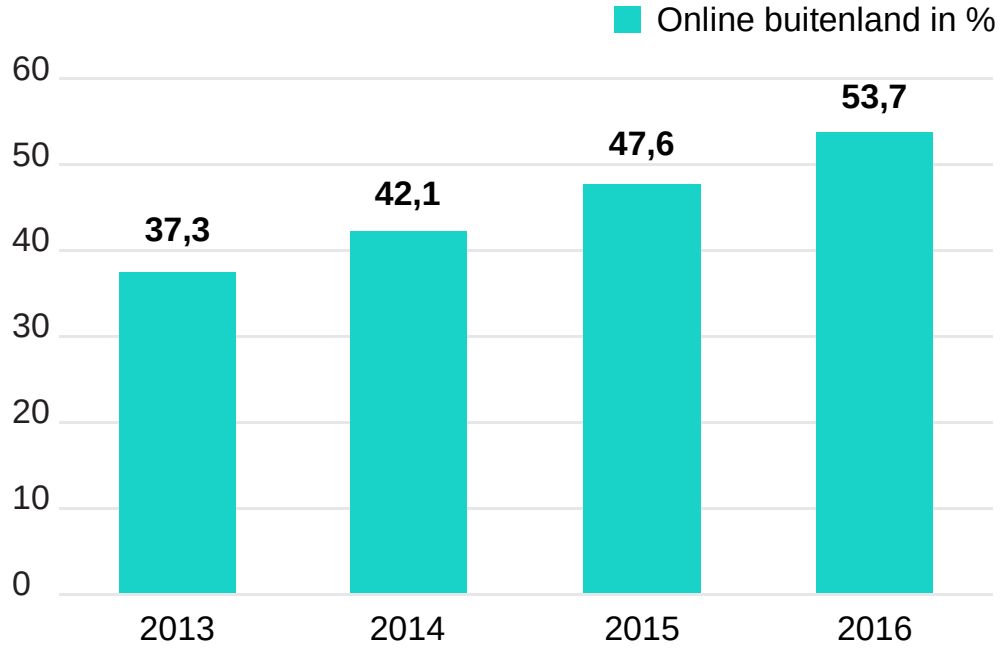
- **Grensproblematiek**
  - Vooral kleine, dichtbevolkte transitregio's bijzonder kwetsbaar
  - Indien buitenlandse PMD welkom => enorm budgettair lek
  - Indien buitenlandse PMD niet welkom => extra zwerfvuil + problematiek van Territorial Supply Constraints die België nu al bijzonder hard treft
  - Omzetverlies = Jobverlies, veelal van laaggeschoolden
  - Vooral zuiver Vlaamse en Belgische retailers zwaar getroffen

Nieuw element grensproblematiek: E-commerce

53,7% wordt in het buitenland verwerkt

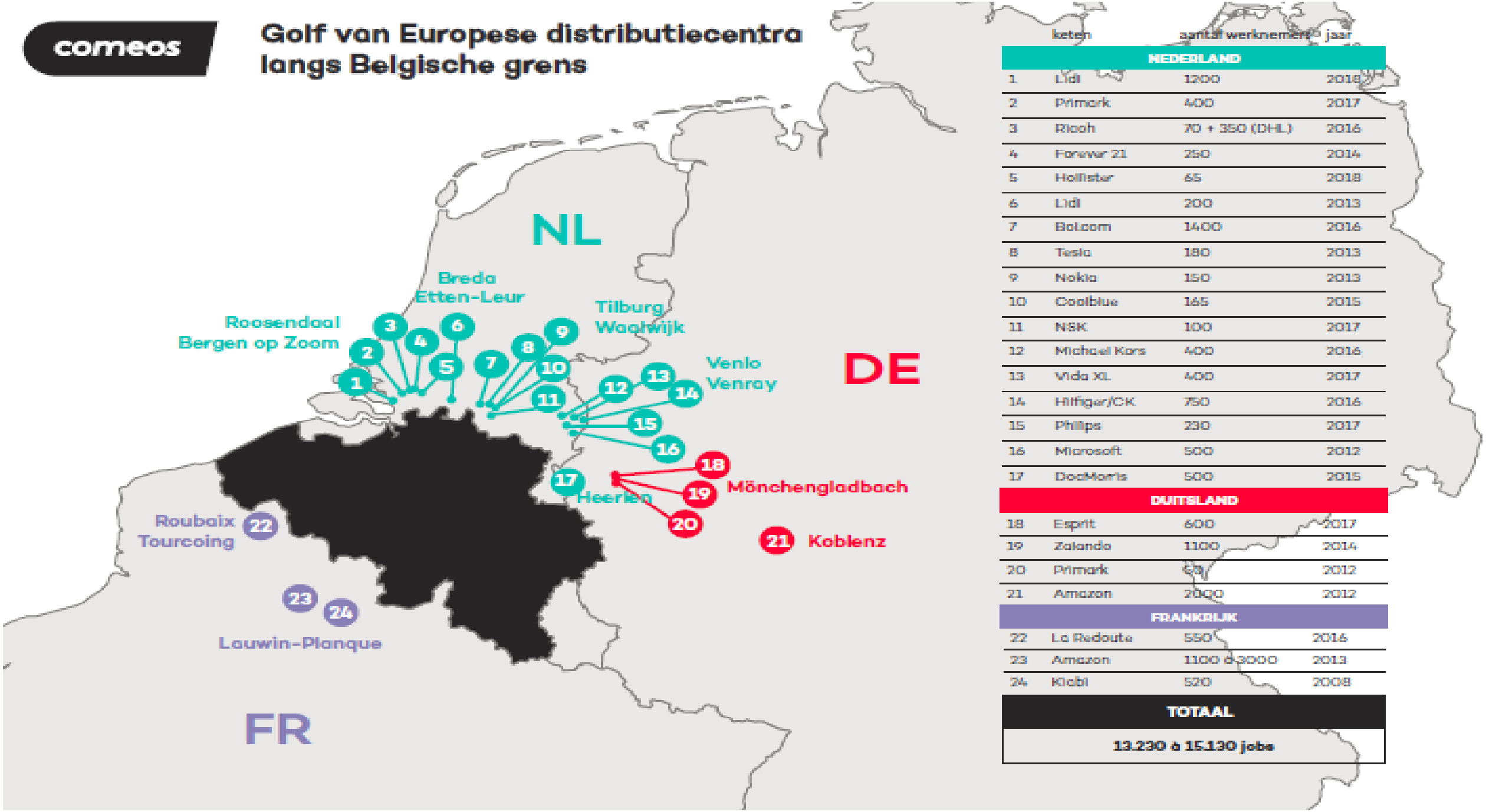

- 4 miljard in het buitenland
- 3,43 miljard in België

comeos

Golf van Europese distributiecentra langs Belgische grens

	keten	aantal werknemers	jaar
NEDERLAND			
1	Lidl	1200	2018
2	Primark	400	2017
3	Ricoh	70 + 350 (DHL)	2016
4	Forever 21	250	2014
5	Hollister	65	2018
6	Lidl	200	2013
7	Bol.com	1400	2016
8	Tesla	180	2013
9	Nokia	150	2013
10	Coolblue	165	2015
11	NSK	100	2017
12	Michael Kors	400	2016
13	Vida XL	400	2017
14	Hilfiger/CK	750	2016
15	Philips	230	2017
16	Microsoft	500	2012
17	DocMorris	500	2015
DUITSLAND			
18	Esprit	600	2017
19	Zalando	1100	2014
20	Primark	600	2012
21	Amazon	2000	2012
FRANKRIJK			
22	La Redoute	550	2016
23	Amazon	1100 à 3000	2013
24	Kiabi	520	2008
TOTAAL			
13.230 à 15.130 jobs			

Wat zijn de problemen van het verbod op plastic zakjes?

- **Ijken van de weegschalen voor groenten en fruit:** kunnen geen onderscheid maken tussen verschillende verpakkingen
- **Scheurbestendigheid en waterdichtheid:** in het bijzonder voor de verpakking of het transport van voedingsmiddelen die vochtig zijn of kunnen druipen;
- **Papier is niet transparant of doorzichtig:** verhoogt het risico op fraude door de klant => tijdverlies aan kassa voor controle, meerkost ca. 3,8 miljoen euro per jaar per onderneming,

Wat zijn de problemen van het verbod op plastic zakjes?

- **Hygiëne :** bv. voor vlees of vis: in dat geval kunnen herbruikbare verpakkingen nl. gevaar opleveren en in strijd zijn met de aanbevelingen van het FAVV
- **Totale milieu-impact alternatieven is groter**: vb. papier = 7x meer palletten, hebruikbare zakken pas beter na 10 tot 20 keer gebruiken
- **Kostprijs**: Papier 3,5 maal duurder → meerkost rond de 3 miljoen euro per jaar per onderneming;

Doelmatige oplossingen

- Uitbreiding blauwe zak P+ → recyclage van alle plastics (40 miljoen €)
- Verdere inspanningen rond zwerfvuil
- Kassatasjes tegen betaling (problematiek vergeetachtige klant)
- Werkbaar systeem zoeken voor herbruikbare tassen groenten en fruit
- Monitoring plastic zakjes via Fost Plus